

6. Závěr

Ke konci roku 2104 pobývalo legálně na území našeho státu cca 451 tis. cizinců, z toho více než polovina za základě uděleného povolení k trvalému pobytu, přičemž tato kategorie v posledních letech stále přibývá. Oproti tomu počet cizinců s povolením k přechodnému pobytu má v posledním období klesající tendenci. Počty cizinců, kteří získali v České republice uprchlický azyl, jsou zatím zanedbatelné (0,6 % z celkového počtu cizinců s povoleným pobytem v roce 2014).

Dlouhodobě roste zastoupení žen, i když muži mají stále mezi evidovanými cizinci většinu (66,5 % v roce 2014). Obdobně roste zastoupení občanů EU-28, kteří v roce 2014 dosáhli více než čtyř desetin z celkového počtu cizinců s povoleným pobytem v ČR. Pořadí nejvíce zastoupených státních občanství se ve statistikách cizinců s povoleným pobytem v poslední době výrazněji nemění. Mezi nejvíce zastoupení skupiny patří tradičně občané Ukrajiny, Slovenska a Vietnamu.

Cizinci z třetích zemí s povoleným přechodným pobytem pobývají na našem území nejčastěji z důvodů zaměstnání a podnikání. Tyto důvody převažují zcela jednoznačně u mužů (60 % v roce 2014). Oproti tomu u žen jsou o něco více zastoupeny „rodinné důvody“ (38%), následovány účelem pobytu „zaměstnání a podnikání“ (34 %). Hlavním účelem pobytu je potom „zaměstnání a podnikání“ u občanů Ukrajiny (65 %), Vietnamu (60 %) a Moldavska (58 %). U občanů USA převažují „rodinné důvody“ (40 %). Oproti tomu občané Kazachstánu (58 %) a Běloruska (43 %) pobývají nejčastěji na území ČR za účelem studia.

Mezi lety 2004-2013 měl počet žadatelů o mezinárodní ochranu přicházejících do České republiky klesající trend. Od roku 2014, v souvislosti s uprchlickou krizí, však počet žadatelů o mezinárodní ochranu roste. Do konce roku 2014 zažádalo o uprchlický azyl na území našeho státu 1 156 osob a během prvních deset měsíců roku 2015 celkem 1 245 osob. V pořadí zdrojových zemí dominovala po celé sledované období Ukrajina. Mezi žadateli o mezinárodní ochranu v ČR dlouhodobě převažují muži (65 % v roce 2014 a 68 % v roce 2015).

U žadatelů o mezinárodní ochranu přicházejícími do ČR je patrný viditelný nárůst cizinců z evropských zemí. Žadatelé z evropského kontinentu tvořili v roce 2014 více než polovinu (56 %) z celkového počtu žadatelů o mezinárodní ochranu v ČR. Zastoupení žadatelů z asijských států dosáhlo 29 %. Žadatelé o mezinárodní ochranu pocházeli v roce 2014 celkem z 58 zemí světa. Spektrum zdrojových států se tak oproti roku 2013 (55) o něco rozšířilo. Nejvíce žádostí bylo v roce 2014 přijato od státních příslušníků Ukrajiny. Dále následovali žadatelé ze Sýrie, Vietnamu, Ruské federace a Kuby. V období prvních deseti měsíců roku 2015 se pořadí nejvíce zastoupených státních občanství poněkud změnilo. Na prvním místě i nadále dominovali občané Ukrajiny, na dalších místech se pak umístili občané Kuby, Sýrie, Vietnamu a Arménie.

Formou azylu byla v roce 2014 mezinárodní ochranu udělena v 82 případech, nejvíce občanům Ukrajiny. V 295 případech pak byla žadatelům udělena doplňková ochrana, a to nejčastěji občanům Ukrajiny a Syrské arabské republiky.

Od vzniku samostatné České republiky, tj. od roku 1993, do konce roku 2014 bylo v ČR uděleno celkem 2 911 azylů, z toho nejvíce občanům Ruské federace a Běloruska. Doplňková ochrana byla od svého zavedení, tj. od konce roku 2006, do roku 2014 udělena v 1 452 případech. Nejvíce ji získávali občané Běloruska, Sýrie a Kuby.

Podle údajů Eurostatu zažádalo v průběhu druhého čtvrtletí 2015 v zemích EU o udělení mezinárodní ochrany celkem 213 tis. osob., což bylo o 15 p. b. více než v prvním čtvrtletí 2015 a o 85 p. b. více ve srovnání s druhým čtvrtletím 2014. Výrazný nárůst se týkal zejména občanů Sýrie a Afghánistánu. Nejvyšší počty žadatelů byly registrovány v Německu, následovalo Maďarsko, Rakousko, Itálie, Francie a Švédsko. V procesu řízení bylo koncem června 2015 v zemích EU celkem 592 tisíc žádostí. Ve srovnání s koncem června 2014 to představovalo nárůst o 62 p. b. Nejvíce žádostí o udělení mezinárodní ochrany bylo v řízení v Německu, s odstupem následovalo Švédsko, Itálie, Francie, Spojené království a Řecko.